

A Slovenian Language Newspaper — Dedicated to the Cultural Progress and Political Guidance of Americans of Slovenian Descent and Slovenes Scattered around the Free World—Through the Principles of Christian Democracy.

slovenska DRŽAVA

For a Free Slovenia

In Harmony with the American Tradition of Freedom and Independence, The SLOVENSKA DRŽAVA Champions the Right of the Slovenian People to their National Unification in Their Own Slovenian State.

Letnik — Volume V.

CHICAGO, ILLINOIS, 20. JANUARJA, 1954

Številka 1 — Number 1

Protikomunistična borba

Pred enim mesecem se je vršila v Washingtonu konferenca (The National Conference on Freedom and Peace through Liberation), ki naj bi položila temelje protikomunistični borbi. Predvsem prva dva govornika sta obravnavala ideološko plat borbe proti komunizmu.

Dr. Charles W. Lowry je govoril o 'The Moral Case for Liberation' in je predvsem povdaril, da je borba proti komunizmu ideološkega značaja. Komunizma ne bomo uničili z orožjem, temveč s pravilno obrambo onih osnovnih človeških vrednot, ki jih komunizem zanika in ki jim je napovedal boj na življenje in smrt. So ljudje, ki verujejo, da je vojna le izhodišče za malodušne, ki so nad uspehom na ideološkem polju obupali. Kadar komu zmanjkajo vsi argumenti za mirno razpravljanje in vidi, da nasprotnika ne more prepričati, potem se zateče k nasilju in vsili svojo voljo svojemu nasprotniku. Vojna pa je tudi nekaj moralno slabega in zato ni pravilno, da iščemo izhoda v njej.

Komunizem je porušil pravilno moralno vrednotenje. Pojem pravice je postavil na glavo. Religija nas uči preko morale, kaj je prav in kaj ne. Komunizem pa pravi, vse kar vodi do napredka proletarske diktature je prav in vse kar ovira ta napredek je slabo. S tem je komunizem postavil novo vrednotenje, še več začel je učiti novo religijo, ki pa v svoji osnovi nasprotuje vsem naravnim zakonom in je zato že sama po sebi obsojena na propad.

Komunistična doktrina je strogo monolitnega značaja in ne dopušča nikakršnega dvoma ali ugovora, zato zanika obstoj vsaki opoziciji. V svojem stremeljenju po nadvladi nad vsem svetom hoče vsiliti vsemu svetu svoj monolitni amoralni sistem in zato v svoji celoti nasprotuje vsakemu pomirjenju na mednarodnem področju. Vsakokratno dobro voljo sovjetske vlade v internacijski politiki pomirjevanja moramo tolmačiti z ozirom na gornje postavke le kot dejanja propagandnega ali trenutno taktičnega značaja. Komunizem je v svojem bistvu agresiven in monoliten in nasproten vsakim kompromisom in pomirjenju.

Naša protiofenziva mora izhajati iz ideološkega stališča. Povdarjati moramo prav one vrednote, ki jih komunizem zanika.

Hon. Michael A. Feighan, kongresnik države Ohio, je v svojem predavanju 'Four Forces for Freedom' naštel, katere so naše vrednote, ki se jih komunizem najbolj boji in jih tudi najbolj preganja.

Svobodna zbirka poklica izhaja iz moralnih zakonov. Človek je delo stvarstvih rok in krona vsega stvarstva na zemlji. Njegova vzvišena dolžnost je, da uporabi svoje delo in svoje talente tako, da prinese korist njemu samemu in njegovemu bližnjemu. Da pa to lahko stori, mora biti svoboden, da si lahko izbere oni poklic za katerega ima največ veselja in v katerem bo tako ljudem lahko največ pomagal. Če kdo odreka človeku to od Boga dano pravico, pospešuje nazadovanje in propadanje človeške ustvarjalne sile, ki se bo končalo v anarhiji. Klasičen primer takega nazadovanja so prav razmere v komunističnih državah.

Pravica do privatne iniciative je ozka povezana s pravico do svobodne izbire poklica. Nobena ne more obstojati brez druge. Na podlagi privatne iniciative si človek svobodno izbere oni poklic za katerega ima veselje. Državni sistem, ki nasprotuje svobodni iniciativi se odreka veliki ustvarjalni sili posameznikov in njihovi iznajdljivosti, ki jo skuša nadomestiti z določenim načrtom za bodočnost (petletko), ki so se izkazali za neučinkovite v primeri s privatno iniciativnostjo. Priznanje pravice do privatne iniciative pomeni izboljšanje življenjskega standarda vseh narodov, ki trpe pod komunističnimi diktaturami.

Pravilno pojmovan nacionalizem je velika sila, ki je igrala odločilno vlogo v zadnjih stoletjih. Ločiti pa ga moramo od imperialističnega nacionalizma, ki je samo pretiravanje nacionalizma in kot tak ekstrem, ki je nevaren. Nacizem in fašizem sta bili samo dve obliki takega pretiranega nacionalizma. Kadar govorimo o nacionalizmu, mislimo na pravilno pojmovan nacionalizem, ki je upravičen del naravnega reda, ne pa na njegove izrodke.

Pri narodih za železno zaveso lahko opazimo danes dve obliki nacionalizma. Prvi je imperijalistični nacionalizem Sovjetske Rusije, ki ga včasih imenujemo ruski imperializem, včasih pa ruski patriotizem. Med obema imenoma ni skoraj nobene razlike ter sta le dve različni krinki sovjetskega imperializma. Drugi nacionalizem pa je pravi nacionalizem onih neruskih narodov, ki se žele osvoboditi komunistične ječe in se bora za svojo nacionalno svobodo proti sovjetskemu imperializmu. Težnje zasužnjenih narodov po svobodi v lastnih državah so ona velika in nepremagljiva sila in obenem Ahilova peta Sovjetske Rusije in vsega komunističnega sveta. Dolžnost svobodnega sve-

ta je, da te pozitivne nacionalne sile podpre.

Treba je najti način in sredstva in povezati vse te pozitivne sile narodov za železno zaveso v skupno borbo za doseg vseh onih zaničanih dobrin, ki jih svobodni svet uživa in po katerih hrepene narodi, ki so pod komunistično diktaturo. Če se nam to posreči, potem je zapisan konec komunistični tiraniji, narodi bodo dosegli svojo svobodo, svet pa toliko zaželjeni mir.

Komunisti so napravili dve veliki napaki v svojem prizadevanju, da zasužnjijo svet. Prvo napako so napravili, ko so napovedali brezkompromisno borbo moralnim silam človeštva. Trudijo se, da odstranijo Boga iz vsega človeškega udejsvovanja. To je nekaj protinaravnega in nemogočega. Človek je delo božjega stvarstva. Odstraniti Boga iz človekovega življenja in njegovega udejsvovanja pomeni napovedati boj Stvarniku, ki je ustvaril vse stvarstvo in človeka. To pomeni uničenje vsega naravnega reda, ki stvarstvo ohranja, in stem uničenje stvarstva samega.

Drugo napako dela komunizem, ko ponižuje človeka na stopnjo živali. Bog je človeka ustvaril kot krono stvarstva, komunizem pa mu priznava le njegovo animalno plat. Človek ima po svoji ustvaritvi dušo in telo. Ker ni v človeških močeh, da bi spremenil to, kar je Bog ustvaril, zato ne more človeku vzeti nekaj, kar ima po ustvaritvi. Zato vsi načrti komunizma ne morejo spremeniti človeške narave, in so protinaravni. Ti dve napaki pa bosta usodni za komunizem, ker sta že od vsega početka obsojeni na neuspeh po svojem bistvu. V nadaljnjem prizadevanju, da utrdi ta svoj sistem, si bodo komunisti nakopali jezo in sovraštvo vsega sveta posebno pa onih narodov, ki so jim ta svoj sistem vsilili. Nobenega znaka ni, da bi bili komunisti pripravljeni spremeniti ta svoj sistem in četudi bi hoteli to napraviti je vprašanje, če so še zmožni. Danes vse kaže, da drve neizogibno v lastno propad.

Mi lahko ta propad pospešimo in rešimo ljudi komunistične diktature. Propad komunizma je siguren, to je le vprašanje bodočnosti, kedaj se bo to zgodilo. Čeprav vemo, da bo komunizem propadel sam po sebi delovanju naravnih zakonov in po načelih logike, nas to še ne opravičuje, da se zazibljemo v prijetno brezdelje. Biti moramo vojaško pripravljeni, kajti vedno moramo računati, da lahko komunizem v svoji obupanosti vrže vse na eno kocko in napade svobodni svet. Propad komunizma pa lahko pospešimo z vsestransko pripravljenim načrtom.

USODA TRSTA

Odkar smo zadnjič poročali o usodi Trsta v zvezi z razvojem dogodkov po Anglo-Ameriški izjavi z dne 8. oktobra, se je zgodilo, kar smi predvidevali. Tito je izjavil, da je pripravljen pristati na prepustitev tržaškega mesta Italiji.

Ako je tozadevna Titova izjava pristna in bo diplomatski potrjena, je njen pomen z enega vidika zgodovinske važnosti: Vladajoči Beograd je že v drugič priznal Trst Italiji.

Z diplomatskega vidika pa seveda usoda Trsta še ni zapečatenata, ker Italija Titove ponudbe ni sprejela. Ali pripravljata Tito še nadaljnja popuščanja na škodo Slovenije? Ali pa bi nova italijanska vlada, ki bo sledila Pelli, bila pripravljena sprejeti Titovo ponudbo tržaškega mesta? Bližnja bodočnost bo dala odgovor na ti dve vprašanji.

Ako bo odgovor na obe vprašanji zanikalen, potem je še upanje na rešitev Trsta.

Sedaj je zares enajsta ura, da vsi tisti, ki hočejo dobro Trstu in srečo bodoči Evropi, prepričajo merodajni svet, da je ohranitev Svobodnega Trsta bolj važna kot pa barantanje s to srednjeevropsko lukco med sredozemskim Rimom in balkanskim Belgradom.

Hvala Bogu, da smo sedaj vsaj vsi Slovenci (in kot izgleda Hrvati) v vprašanju Trsta na isti črti. Naj bi ne bilo prepozno.

Slovenska žena v boju za narodno svobodo

Kdor koli bo pisal zgodovino slovenskega naroda, se bo moral ustaviti ob zadržanju slovenskih žena in deklet v njenih poedinih obdobjih.

Slovenska žena ni bila le zvesta tovarišica svojemu možu, čuvarica domačega ognjišča, svečenica — družine, ki je ohranjala ljubezen in zvestobo do vere, ma-

terinega jezika in narodnih običajev. Bila je mnogo več. V odločilnih trenutkih je tudi sama stopila na javno pozornico in se pridružila javnim delavcem v dobiti slovenske skupnosti.

V dobi turških navalov, ko so Osmani teptali slovenska polja, požigali slovenske vasi in rušili svetišča ter odvajali cvet naroda — mladino v sužnost — je stala slovenska žena ob strani junških bojnikov. Sprejela je nase večkrat težke naloge. Ženske so, kakor poročajo, ne samo molile v cerkvah za zmago krščanskega orožja, ampak se tudi večkrat hrabro borile proti Turkom in jih pomagale premagati. Raz obzidja utrjenih taborov, največkrat okrog cerkva so pomagale branilcem s tem, da so donale obrambni material, valile na napadalce težke skale, jih polivale s kropom i t.d., vezale ranjence in jim stregle.

Komur ni znana zgodba Miklova Zala iz Roža na Koroškem. Miklova Zala je simbol slovenskemu žensktvu vseh časov v borbi za svobodo in ohranitev narodnih izročil.

Ko je trpljenje slovenskega naroda v Avstro-Ogrski v letih 1914-18 prekipelo do vrhunca, je stopila na pozornico zopet slo-

Predno izdelamo tak načrt si moramo biti sami na jasnem, kaj pomenijo za svobodo in mir: vera, pravilno pojmovan nacionalizem, svobodna izbira dela in privatna iniciativa, štiri dobrine, ki jih komunizem preganja in skuša iztrebiti. Ko bomo sami spoznali, kako vrednost imajo te dobrine za nas, potem šele bomo videli kako vrednost imajo za ljudi, ki žive za železno zaveso. Nato pa bomo zmožni izdelati načrt, kako pomagati tem zasužnjenim narodom, da bodo tudi oni lahko uživali te dobrine, ki so danes tako samoumevne za nas.

Vera nam posreduje moralne zakone brez katerih je vse človeško udejsvovanje obsojeno na neuspeh. To so oni zakoni, ki urejajo odnose med Bogom in človekom in odnose človeka do človeka. Vera uči ljudi, naj delajo to, kar je dobro in naj se izogibljejo tega, kar je slabo.

B-K (Nadaljevanje na 2. str.)

Published Monthly by the "Slovenska Država" Publ. Co.
For the Editorial Board, Mirko Geratič, Editor
Subscription rates \$2.00 per year
Address: 2307 So. Wolcott Ave., Chicago 8, Ill., USA.
Telephone: FRontier 6-3032

Slovenska Država izhaja vsakega 20. v mesecu.
Naročnina letno: Za USA \$3.00, za Canado \$3.00, Argentino
20 pesov, Brazilijo 50 cruzeirov, Anglijo pol funta, Avstrijo
30 šil., Avstralijo 2 avstr. funt, Italija in Trst (F.T.T.) 600 Lir.
Francija 500 frc.

Communist Yugoslavia

Pod tem naslovom je izšla brošura treh ameriških študentov, ki objavlja njihov razgovor z Janezom Stanovnikom (znanim komunističnim skrivalcem v predvojni Zarji), Titovim agentom pri Združenih Narodih.

Brošura je za neinformirane poučna, za vse pa zanimiva, ker se je trem korajžnim (in bistrim) študentom posrečilo Stanovnika kompromitirati v izjave, ki odkrivajo komunistični značaj in teror Titovega režima. Iz tega vidika je brošura napravila veliko uslugo zgodovinski resnici.

Škoda je le, da so se pisci brošure v svojih komentarjih k besedilu razgovora, ki so ga imeli s Stanovnikom, dali zanesti v izvestne enostranosti glede narodnostnih razmer v Jugoslaviji. Iz teh komentarjev izgleda kot da so komunisti leta 1945 pobili samo hrvaške vrtnjence s Koroške, ne pa tudi deset tisoč slovenskih domobrancev in tudi znatne skupine vrnjenih Srbov. Tudi versko preganjanje pod Titom je enostransko dokumentirano, kakor da bi bila preganjana in mučena

Slovenska žena v boju za narodno svobodo

(Nadaljevanje s 1. str.)

venska žena. Ko je po zaslugi Ev. Kreka prišlo v dunajskem parlamentu do zgodovinske majniške deklaracije, katero je 30. maja 1917 prebral dr. Anton Korošec, so se slovenske žene in dekleta postavile v prve vrste in širile med narodom to veliko odredilno idejo. Može in fantje so bili na bojnih poljanah, njihove žene in dekleta pa v zaledju na bojni fronti za osvoboditev Slovenije izpod tujčeve pete. Tisoče in tisoče slovenskih žena in deklet je šlo na delo s podpisovalnimi polami. Od hiše do hiše, od osebe do osebe, zasledovane po avstrijskih žandarjih in nemčurških ovaduhih. Niso se ustrašile truda, dela, tudi ne posledic, s katerimi so jim grozili tuji oblastniki. V boju za majniško deklaracijo so zmagale slovenske žene in dekleta pod vodstvom sestre pok. Ev. Kreka — Cilke Krekove. Zbrale so 200.000 podpisov, ki so bili 25. marca 1918 slavesno izročeni voditelju Slovencev dr. Korošču. S temi podpisi je bila dana dr. Korošču legitimacija za delo odceptive od Avstrije, ki nam je bila vedno le mačehovska država.

Ko je zaplapolala nad Slovenijo rdeča komunistična zastava in je pod krvavim svitom peterokrake komunistične zvezde slovenski narod začel svoj, doslej v zgodovini najstrašnejši križev pot, je bila slovenska žena zopet skrivni vir narodnega odpora proti rdečemu brezboštvu. Slovenska mati

samo Katoliška Cerkev na Hrvaškem.

V petem poglavju govori brošura o posameznih narodih v Jugoslaviji in o njih samoodločbi. Tudi tu je pisanje enostransko. Vse dobro o zgodovini in narodnostnih krepostih Hrvatov, vse slabo s Srbi, in samo par praznih besed (in ena groba zgodovinska netočnost — Slovenci niso nikdar bili samostojni v smislu te brošure) o Slovincih.

Take zgodovinske netočnosti in poročevalske enostranosti so v nasprotju s preprosto resnico in pravičnostjo. Škoda, da je ta tako izvirni in korajžni dokument popačen v teh ozirih. Krivda seveda ni na piscu in pričah te zbirke. Krivi so njih informatorji in mentorji. Čas je, da bi se vsi zavedli svetopisemskega svavila: "Samo resnica vas bo osvobodila!"

Mimo teh neprijetnih enostranosti pa brošuro priporočamo vsem našim čitateljem. Brošura se dobi pri Benzinger Brothers, Inc. 6-8 Barclay St., New York 8, N.Y. Cena \$1.25.

— svečenica družine in ohranjevalka večnih narodnih dobrin, je instinktivno čutila nevarnost, ki preti slovenstvu in veri očetov.

Zavedne slovenske matere in odločna slovenska dekleta so pomagala postavljati obrambni jez proti komunizmu v Sloveniji. Fantje in može so bili potisnjeni v samoobrambo. Braniti so morali pred domačimi komunističnimi divjaki slovenske družine, lastna ognjišča, cerkve in kulturne ustanove. Jamčiti so morali za varnost imetja in življenja. Ob strani so jim stale slovenske matere in slovenska dekleta. Padali so najboljši; slovenske matere so doprinašale dan za dnem največje žrtve na oltar narodne in verske svobode. Še več, slovenske žene in matere ter slovenska dekleta so postale same žrtev boljšežiše zarote. Slovenski narod bo na vse večne čase z največjim spoštovanjem izgovarjal imena onih žena in mater ter deklet, ki so padle kot žrtev komunizma.

Borba slovenskega naroda za svobodo še traja. Kako dolgo bo ta borba še trajala, ne vemo. Tudi danes ima slovenska žena, mati in dekleta svoje posebno poslanstvo.

V zasluženi domovini je to poslanstvo v tem, da v krogu domačih družine z največjimi napor in žrtvami ohranja vero in zvestobo starim krščanskim izročilom. Ta naloga je težka. Zmogle jo bodo le junaške in v načelih preizkušene duše.

Naloga slovenskih žena, mater in deklet v svobodnem svetu pa je

Iz uradne izjave po konferenci v Bermudi: "Sedanje delitve Evrope ne moremo sprejeti kot upravičeno ali trajno. Upamo, da se bodo v teku časa našla miroljubna sredstva, ki bodo zopet omogočila dežlam Vzhodne Evrope, da bodo igrala svojo vlogo kot svobodni narodi v svobodni Evropi". Zanimivo bi bilo vedeti, kam so predstavniki treh velesil postavili Jugoslavijo. Njihova uradna dejanja kažejo bolj na to, da smatrajo Tita in njegovo diktaturo že za dovolj blizu idealom demokracije.

Iz Dunaja sporočajo, da so v Kremlju ustanovili posebni oddelki, ki bo vodil preganjanje Cerkve na Poljskem. Načelnik oddelka je W. Piasecznik, član sovjetske tajne policije, ki je bil sovjetski opazovalec pri procesu proti madžarskemu kardinalu Mindszentyju.

Po radijskem poročilu iz Varšave so katoliški škofje na Poljskem prisegli zvestobo komunističnemu režimu. Angleška vlada

v tem, da po svojih močeh pomaga razkrinkati zločinski komunizem, da povsod izpovedujejo resnico o trpeči Sloveniji, resnico o zatiranju verske, osebne in socialne svobode v domovini. Dolžnost slovenskega ženstva v svobodnem svetu je, da zajezijo povodenj laži, s katerimi takozvani "napredni" tabor hoče preslepiti zapadni svet, da bi ta še dalje pomaga vzdrževati titovski teror nad narodi v Jugoslaviji.

Lahko pa store zavedne slovenske žene in dekleta še več! S tem da pomagamo zrušiti komunistično tiranijo, še ni vse doseženo. Slovenski narod v domovini si želi resnične narodne svobode v lastni svobodni slovenski državi! Takozvana "federativna ljudska republika Slovenija" je država le na papirju. V resnici odloča o vsem vedno še Beograd! Slovenski narod mora dobiti resnično svobodo, in ta je v odcepitvi od Beograda. Slovenski politični narod naj po svojih voditeljih sam odloča o svoji usodi, in slovenski zunanji minister naj zastopa Slovence na mednarodnih konferencah. Slovenec naj sam razpolaga s svojim denarjem, ne pa, da s svojimi žulji pomaga vzdrževati "siromašne ljudske republike" na Balkanu.

Pri tem delu, da svet spozna Slovence in njihove narodne težnje, morajo sodelovati tudi slovenske žene, matere in dekleta! Kako? S tem, da se vključijo v enostransko slovensko državno gibanje, da podpisujejo Slovensko Izjavo, skratka, da pomagajo izvesti med slovensko emigracijo živahno gibanje, ki streži za resnično narodno svobodo v suvereni slovenski državi.

Možnosti je veliko. Čas, v katerem živimo, sam kliče po velikih slovenskih ženah, materah in dekletih. Roko v roki z možmi in fanti bomo lahko veliko storile v svobodnem svetu za trpečo slovensko domovino. Odzovimo se! Bodimo tudi me velike v delu in žrtvah. Ne bodimo malenkostne, malodušne ampak po vzgludu naših prednic neustrašene saj gre za največje dobro — za vero očetov in resnično svobodo v lastni slovenski državi.

M—A.

TO IN ONO

je izrekla v parlamentu svoje obzaložanje zaradi tega dogodka. L'Osservatore Romano, poluradno glasilo sv. Stolice, pripominja k temu poročilu, da ga ne more niti potrditi niti zanikati. Toda za primer, da so škofje res prisegli režimu, so to storili pod velikim pritiskom, da prisega ni veljavna, ker ne bila svobodna.

Sv. Oče Pij XII. je naglasil v začetku decembra 1953 v nagovoru katoliškim pravnikom Italije, zbranim na letnem zborovanju v Rimu, da mora vsako bodočo naddržavno tvorbo odlikovati verska strpnost. Vsak državljani vsake poedine države članice mora uživati versko svobodo na področju celotne zveze. Večina v taki zvezi ne sme vsiliti manjšini, ideje ali dejanja, ki jih manjšina smatra za nasprotna verskim resnicam ali pravosti. Komentatorji so menja, da se je papežev nagovor nanašal na možnost, da bi protestantska večina v Združenih Evropi uveljavila zakonodajo, ki bi dopuščala razporoko in kontrolo rojstev.

Svetovna javnost je končno izvedela, da zatirajo Slovence na področju Svobodnega tržaškega ozemlja na podlagi Mussolinijevih fašističnih zakonov. The New York Times poroča iz Beograda 19. decembra 1953, da je Jugoslavija zahtevala kot pogoj za udeležbo na posebni konferenci, ki naj reši to kočljivo vprašanje, da se v Coni A odpravijo ali vsaj primerno spremene proti-slovenski zakoni iz fašistične dobe. Vojaška uprava se brani izvesti to spremembo, češ da je samo okupacijska oblast. Toda glavna ovira je v tem, da bi s tem pred vsem svetom morali uradno priznati prvič, da ti fašistični protislovenski zakoni res obstojajo, in drugič, da bi bili mogli te zakone že davno preje odpraviti.

Sv. Oče Pij XII. je naglasil v zadnjem božičnem nagovoru, da mir temelji na duhovnih temeljih. Neupravičeno je upanje mnogih sodobnih voditeljev, ki menijo, da bo svetovni mir posledica povečanega gmotnega blagostanja. Sv. Oče je tudi povdabil, da je ključ do svetovnega sporazuma uresničitev evropske edinosti. Velik del govora je Pij XII. posvetil danes prevladujočemu "tehnološkemu duhu", ki sicer po logični doslednosti vodi do vere, toda praktično zavaja ljudi v način mišljenja, ki je nenaklonjen iskanju,

Predavanje Dr. Leskovarja o tržaškem vprašanju

Decemberski sestanek Srednje-Evropskega Federalnega Kluba v Chicagu, je bil posvečen tržaškemu vprašanju. Sestanek se je vršil na Loyola univerzi v Downtown-u. Dr. Ludvik Leskovar je v svojem predavanju o tržaškem vprašanju nakazal glavne ekonomske in geopolitične implikacije problema ter izvaja kot trenutno najbolj umestno rešitev v izvajanju mirovne pogodbe z Italijo. Posebej je povdabil nezasišano ravnanje Zavezniške uprave, ki še vedno vzdržuje stare fašistične proti-slovenske zakone v Coni A, ki še vedno dajejo prednost lažkim prenapetežem. Razvila se je obširna debata v ka-

najdenju in sprejetju nadnaravnih idej in dobrin.

Bolivijska nadškofa in trinajst škofov so izjavili, da bodo uporabili vsa zakonita sredstva proti novemu načrtu bolivijske vlade, ki hoče uvesti v vzgojo državni monopol ter zatreji katoliške zasebne šole.

Vatikanski rokopisi v Ameriki. Ameriški znanstveniki so že dolgo pogrešali prve zgodovinske višnje za srednji vek, ki so nakopičeni v Evropi. Sedaj je dobila jezuitska univerza v St. Louisu, v ZDA dovoljenje, da sme posneti na mikrofilm celotno bogastvo vatikanskih knjižnic. Na vseučiliškem prostoru bodo sezidali posebno "Spominsko knjižnico Pija XII". Tu bodo rokopisi na razpolago znanstvenikom. Posebne študijske sobe bodo opremljene s posebnimi aparati, ki povečujejo filme, da jih je mogoče brati s prostim očesom.

Kristus in televizija. Ameriška organizacija Kristonascev si je zadela kot glavno nalogo prinašati Kristusa na trg — to je med ljudi v njih vsakdanjem življenju. Z nastopom televizije je uspelo preč. Jamesu Kelleru, ki vodi to gibanje, da je pridobil dovolj znanih filmskih igralcev in televizijskih zvezdnikov, ki v 15 minutnem razgovoru debatirajo z duhovnikom Kellerjem o kakem dejanju, ki so ga storili poprečni ljudje, da bi izboljšali svet. Seveda so programi tako prirejani, da pridejo igralčevi talenti do izražaja. Nekaj bolj znanih Kellerjevih sodelavcev — Dennis Day, Loretta Young, Jack Benny, John Charles Thomas itd. Stroški teh filmov znašajo okrog \$200.000 letno: Denar prihaja od gledalcev sam od sebe, čas daje pa družbe brezplačno na razpolago.

Krščanski zakon in družina. Kanadski škofje se ob priliki svojega letnega zborovanja v Ottawi (15-16 oktobra 1953) izdali posebno poslanico o krščanskem zakonu ter družini, v kateri so zlasti povdabili nadnaravni značaj zakona, važnost priprave na zakon, obveznosti pravnih postav v zakonu, dolžnost staršev, da preskrbe otrokom dobro vzgojo in da kljub drugačni modi ohranijo pametno nadzorstvo nad doraščajočimi otroci. Škofije zlasti priporočajo družinsko molitev rožnega venca. Odlomek glede šolske vzgoje se glasi: "Kjer koli obstojajo katoliške šole, so starši v vesti dolžni pošiljati svoje otroke vanje".

teri so mnogi priznali, da problema doslej niso poznali v pravi luči.

Srednje - Evropski Federalni Klub združuje ameriške izobražence različnih narodnosti, ki se zanimajo za vprašanja Srednje Evrope. Klub ima v svoji sredi več uglednih vseučiliških profesorjev raznih univerz ter uglednih javnih delavcev. Dosedanji predsednik Dr. Papin je bil pred kratkim premeščen iz De Paul univerze v Chicagu na znano univerzo Notre Dame v South Bend, kjer poučuje politične vede. Sedaj vodi predsedniške posle klubov podpredsednik, dr. Leskovar.

B.N.

Da smo si na jasnem...

V sobodnem svetu vlada velika zmeda pojmov. V tej zmedu spretno ribarijo komunisti. Usodno je, da premnogi ne vedo ločiti, kako daleč segajo koristi in pravice "bussinesa" in kje je pravilna načelna meja. Usodna je tudi, da eni obsojajo sovjetski komunizem, ko pa pride govor na jugoslovanski titoizem, se obsobi spretno umaknejo.

Za slehernega katoličana mora biti kakor pribito: **S komunizmom ne more biti sodelovanja v prav nobeni obliki.** Bo morda kdo oporekal in trdil: Kaj pa, če komunisti podprejo upravičene narodne želje? Ali naj potem odklonimo njihovo pomoč? **Tudi v tem primeru velja: S komunisti nobenega sodelovanja!** Izkušnje uče: Komunisti spretno izrabijo sleherni priliko, da se vrinejo v organizacije, v razne ustanove, v razne akcije, i. t. d. Njihov glavni cilj je — **koristiti vesoljnemu komunizmu.** Komunizem spretno izrablja narodnostne težave in zapostavljanja poedinih narodov s tem, da se prikazuje kot zagovornik upravičenih narodnostnih težaj (primer Trst, upravičena borba Marokancev, za narodno samoupravo) komunizem je zmožen, če mu to kaže, postaviti se celo v obrambo verskega zapostavljanja narodnih manjšin (n. pr. Koroška), samo da si pridobi simpatije ljudskih množic. Ko je to doseženo, gre komunistično žito hitro v klasje.

Kdor komunistične taktike ne pozna, nasede v dobri veri komunizmu, ko ta ponuja roko za sodelovanje. Čudno, zelo čudno je, da se v dobi, ko se je komunizem v tolikih državah razgalil do gola, najdejo ljudje, ki gredo mirne duše preko vseh strahotnih pojavov v državah za železno zaveso.

Kako le more človek z zdravo pametjo, mirne duše prenesti pisanje nekaterih listov, ki prezrejo ostudno roganje jugoslovanskega komunizma zapadnemu svetu? Kako neki le morejo molče priti dogodke v Sloveniji in v Jugoslaviji sploh, ki kriče po vse-splošni obsodbi vseh ljudi zdrave pameti in naravnega poštenja? Kako se more le najti kdo, ki si upa zapisati, da je v Sloveniji ni sledu o verskem preganjanju, ali pa najti opravičilo, češ: "mi, ki nismo preživeli vseh grozot v stari domovini, nismo upravičeni do kritike" ... Kako se mora najti kdo in zapisati, da je "nezainteresiran" o vsem tem, kar se dogaja doma v Sloveniji?

Sleherni Slovenec v svobod-

nem svetu, ki ni skregan s pametjo, je dolžan da po svojih najboljših močeh razkriva zlo komunizma, ki davi Slovenijo. Sleherni slovenski časopis, tudi kulturni, gospodarski, leposlovnost itd. mora biti glasnik zatiranega slovenskega naroda v domovini, ki se sam ne more braniti! Kdor to svojo naloga zanemari, ni vreden imena Slovenec, in časopis, ki si ne upa braniti trpečih bratov in sester v domovini in molči k vsemu temu, kar se danes pod trinoško peto komunizma dogaja doma, ni vreden, da izhaja in ne zasluzi podpore!

Listi, ki zagovarjajo titoizem, ki prikazujejo razmere v Titovini v lažni luči, ki prinašajo uvodnike in "zgodovinske" prispevke od Seliškara in drugih komunističnih pisatcev, ne smejo imeti prostora v zavedni slovenski hiši. **V lastno skledo pljuje, kdor take liste naroča in podpira! Potegnimo tukaj jasno razmejitveno črto!**

Brali smo, da se urednik nekega lista "ne strinja z metodami in idejami Sovjetske Zveze". Pravi: Pošten človek se takih metod in načel sramuje! **Kaj pa metode in ideje jugoslovanskega komunizma, kaj pa ideje in metode titoizma?** Ali se ne zdi, da nekateri smatrajo, da je titoizem nekaj povsem drugega kot moskovska komunistična doktrina? Večkrat smo brali v ameriških listih, da je "titoizem" ali "nacionalni komunizem" nekaj bolj milega, znosnega, ki se skuša prilagoditi zapadni demokraciji. Usoda zmota! **Pod krinko titoizma ali nacionalnega komunizma se skriva isti hudič, ki čepi pod moskovsko krinko.** Ni razlike! Prav nobene razlike! **Zakaj torej obsodba samo metod in idej Sovjetske Zveze, ne pa tudi titoizma? Zakaj tako previdno izbegavanje obsodbe jugoslovanskega komunističnega samodržca Tita?**

Jasnosti hočemo! Kot Slovenci in kot katoličani smo dolžni zavzeti napram komunizmu, pa naj se skriva v tej ali oni obliki, jasno stališče. Kdor tega ne stori, zasluzi upravičeno naziv "koristno budalo", ki pomaga nevede komunizmu do oblasti in je skrivaj podaljšanja trpljenja slovenskega naroda v domovini!

V odnosih do komunizma nevtiralnosti ali neke namišljene "zlate sredine" ni! Ali komunist, ali proti komunizmu! Kdor hoče biti v "zlati sredi", da se ne bo nikomur zameril, pomaga — komunizmu! Da! Tako je!

M.G.

Študijski dnevi v Torontu

Katoliški dijaki v Torontu so priredili za konec božičnih počitnic dobro uspel študijski tečaj. Predavanja so bila v soboto zvečer in nedeljo popoldne 2. in 3. januarja v zavodu sv. Mihaela.

Za uvod sobotnega dela programa je preč. g. Tone Vukšinič pokazal, kako poedina predavanja kljub raznolikosti naslovov družijo en cilj: pomagati vsakomur, da bo postavil telega katoličana v svojem poklicnem in izven-poklicnem življenju. Lojze Ambrožič, ki je končal filozofski oddelek bogoslovnih študij v torontskem bo-

goslovju je pokazal — naslanjajoč se na delo francoskega tomista E. Gilsona — na primerih Petra Abelarda in sv. Bonaventure, naslednjega dne pa E. Kanta, da vodi uporaba metode poedine znanosti v filozofiji do usodnih zmot. Iz teh zgodovinskih zgledov sledi neke vrste izkustvena pravila: 1) Filozofija vedno pokoplje svoje pogrebece. Kadar prevlada skepticizem, mu kmalu sledi kaka močna filozofska šola. 2) To dokazuje, da je človek po naravi metafizično bitje. 3) Človekov razum dviga človeka nad

Dr. Ivan Ahčin, Sociologija

Prva knjiga, Založila in izdala Družabna pravda, družba za širjenje krščanskega socialnega nauka, Buenos Aires, 1953, 292 strani.

Profesor sociologije na bogoslovni fakulteti dr. **Ivan Ahčin** je obogatil slovensko kulturno ustvarjalnost s prvo knjigo svoje Sociologije, ki bo obsegala poleg objavljene prve knjige o osnovnih činiteljnih družabnega življenja še "Socialne ustanove" (II), "Socialno ekonomijo" (III) in "Socialno vprašanje" (IV).

Namen knjige je biti nekaj učbenik slovenskim socialnim študijskim krožkom v zamejstvu. Temu namenu primerno je oblika podajanja katekizemska, t. j. snov je porazdeljena na vprašanja in odgovore. Temu namenu primerno je tudi vsebina omejena le na bistvene stvari ter na bolj manj dognane izsledke.

Prva knjiga obsega šest poglavij, v katerih pisec obravnava najprej sociologijo kot vedo (1), nato krščansko sociologijo (2). Zatem preide na človeka (3), družbo (4), družabni red (5) ter pravičnost in ljubezen kot temelja dru-

žabnega reda (6). Vsako poglavje zaključuje seznam važnejših del, ki so nekaka orientacija v obilici socioloških del ter napotek za podrobnejši študij.

Prvo poglavje podaje opredelitev sociologije, določitev njenega mesta med drugimi vedami, metodo dela, kratko zgodovino sociologije ter današnje težnje v sociologiji.

V poglavju o krščanski sociologiji odgovarja pisec na vprašanje o upravičenosti obstoja posebne krščanske sociologije. Utemeljuje jo dejstvo, da so odgovori na vprašanje o človeku in družbi pogojeni po svetovnem nazoru. Krščanska sociologija temelji na opazovanju, na krščanski filozofiji in etiki ter na učiteljstvu Cerkve, ki sme odločati tudi o družboslovnih vprašanjih, v kolikor so povezana z vero in nrvnostjo. Poglavje zaključuje kratka razprava o značaju, namenu, metodi ter važnosti krščanske sociologije obenem s kratkim zgodovinskim pregledom.

Poglavje o človeku govori o človeški naravi, o izvoru človeka, o človekovi duhovnosti, ki ga napravi osebno, o človekovih pravicah in dolžnostih ter o človekovi družni naravi.

Četrto poglavje govori o družbi, kaj je, kako se deli in odkod izvira, o zgradnji in namenu družbe.

Peto poglavje govori o redu v družbi in osnovnih obrisih družabne urejenosti.

Zadnje poglavje govori o temeljih vsega družbenega reda, o pravičnosti raznih vrst, vključno socialno pravičnost, in o raznih socialno pravičnost, in o raznih no ljubezen.

Sociologija dr. Ahčina bi bila razveseljiv pojav na knjižnem trgu tudi doma v rednih razmerah. Toliko bolj je treba izreči priznanje piscu in založniku, da so jo izdali v tako neugodnih razmerah. Delo gotovo odgovarja tako po vsebini kot po načinu obdelave namenu, ki si ga je zastavilo. Ta ali oni bo sicer imel glede kakih manj važnih stvari kake osebne želje ali morda pomisleke, toda take malenkosti ne vplivajo na vrednost celotnega dela. Na nekatere stvari nameravam sam opozoriti drugod. Tukaj bi omenil samo dvoje:

Zdi se mi, da večina slovenskih kulturnih delavcev — beguncev bolj ali manj omejuje svoje delo na krog slovenskih izseljencev, kar omenja dr. Ahčin sam v uvodu v Sociologijo. Delo za slovenske izseljence je vse hvale vred-

no, toda taka dela kot je dr. Ahčinova Sociologija si morajo zastaviti večje cilje: biti usmerjajoče vodilo duhovnega življenja vsega lovenskega naroda. Ker pa nam danes komunizem zapira pot do glavnine Slovencev, ki žive v njegovim trdem objemu, ne smemo pozabiti, da uživa del strnjeno naseljenega slovenskega življa — čeprav izpostavljen drugim neprivikam — vsaj duhovno svobodo. Zato naj bi taka dela kot je dr. Ahčinova Sociologija imela za preventivni namen doseči Slovence na Koroškem, Štajerskem, Goriškem in v Primorju. Duhovno življenje naših manjših bo za bodočo kulturno rast slovenskega naroda vsekakor neprimerno odločilnejše kot duhovno življenje slovenskih izseljencev. Idealno bi bilo, če bi n. pr. Goriška Mohorjeva družba začela izdajati taka dela v "Znanstveni knjižnici" kot jo je imela Mohorjeva družba v Celju. Ta dela bi izdajala Goriška Mohorjeva družba v sporazumu z Mohorjevo družbo v Celovu in drugimi slovenskimi kulturnimi ustanovami v zamejstvu. Povečana kulturna ustvarjalnost na strnjeno naseljenem slovenskem ozemlju bi utrjevala narodno rast v tujerodni državi, slovenski izseljenci pa bi mogli s pridnim nakupom takih del posredno pomagati narodnostno ogroženim bratom. Tako sodelovanje bi v veliki meri tudi pomagalo odstraniti ostanke od avstrijske uprave vcepljenega provincializma, vkolikor vnašajo večših nepotrebna trenja v našo skupno rast.

Čeprav je bil obseg knjige po izrednih razmerah omejen, bi si vendar želel v orisu zgodovine krščanske sociologije podrobnejši oris te zgodovine na Slovenskem ter oris vsaj važnejšega slovenskega slovtva. Piscu samemu, ki je sam pri tem delu sodeloval, čeprav je iz nepotrebne skromnosti na str. 91 izpustil svoje ime, se ta "zgodovina" — "sodobnost", toda za mnoge izven področja nekdanje "Dravske banovine" in tudi za mlajši rod predstavlja tak oris potrebo, da dobi vsaj malo bolj določne pojme o tem, kar je bilo storjenega, pa tudi opuščena ter tako zgodovinsko organično poprišče za lastno delo.

Uporabnost knjige povečata še osebno in stvarno kazalo.

Dr. Ivan Ahčin je svojo nalogo dobro izpolnil. Sedaj pa je naloga poedinih članov slovenskega naroda, da z nakupom dela ter s preučevanjem dokažemo, da nam je rast slovenske kulture še pri srcu. Bila bi neprimerna škoda, če bi zaradi premajhnega odziva nadaljnje knjige ne moglo iziti.

Rudolf Čuješ

Rudolf Čuješ

Rudolf Čuješ

Rudolf Čuješ

Rudolf Čuješ

Rudolf Čuješ

Iz zaslužnjene Slovenije

Božič je bil tudi letos navadni delavnik. Toverne so delale s polno paro, vsa podjetja, šole, uradi so polno zaposlili vse podrejene. Neko pismo pravi: "Naš Božič je bil zopet žalosten. Mesto v cerkev, smo morali v tovarno, naši otroci pa v šolo. Kako dolgo bo trajal še ta peknel" ...

Kakor živi okostnjaki ... Titov komunistični režim je nedavno izdal amnestijo za razne politične zločince. Med amnestiranimi so bili tudi duhovniki. Po podatkih, ki so na razpolago, je bilo

izpuščeno na svobodo kakih 45 duhovnikov, od teh je 8 Slovencev. Amnestiranci izgledajo kakor živi okostnjaki. Sama kost in koža. Živčno so popolnoma strti in bo trajalo nekaj let, da si bodo vsaj nekoliko opomogli. Mnogi pa bodo nosili posledice komunističnega trpinčenja, duševnega in telesnega do svoje smrti. V komunističnih mučnicah se nahaja še vsaj 100 duhovnikov. Kolikšen je bil duševni pritisk na te uboge žrtve komunističnega divjaštva, (Nadaljevanje na 4. str.)

Pismo uredniku

Dragi gospod urednik! Vaš članek "Zarota molka in potvarjanja" objavljen v decemberski številki SD, je odličen doprinos k razkrinkavanju onih, ki se sicer prištevajo katoličanom, a s svojimi izjavami in pisanjem koristijo največjemu zlu naše dobe — komunizmu.

Če to delajo hote, je žalostno. Ako nehote, t.j. iz naivnosti in nevednosti, velja zanje stari pregovor: "Kogar hoče Bog kaznovati, ga udari najprej s slepoto." Ali ni udarjen s slepoto človek ki je obiskal staro domovino, pa pravi, da v Sloveniji ni opazil verskega preganjanja? Kakšne katoliške oziroma demokratske nazore ima, oseba, ki pravi, da je krivično od nas, če kritiziramo tamošnje razmere? Ali pa tisti, ki napiše, da je in ostane za razmere v starem kraju nezainteresiran?

Takim izjavam in pisanju se komunisti v Titovini v pest smejejo. Nič ni Titu bolj dobrodošlo kot laskanje s strani obiskovalcev z Zapada, zlasti še katoličanov. Take izjave obesijo na "veliki zvon" v svojem časopisju, seveda s "potrebni" komentarji, kako so ameriški Slovenci navdušeni nad njihovim "socializmom". Zato nič čudnega, da je neka lanška obiskovalka, sicer "katoliška dama" dobila baje celo Titovo odlikovanje.

Kljub temu je in ostane bridka resnica, da naš slovenski narod trpi doma kruto preganjanje s strani brezbožnega in krvavega komunizma, ki se je s krvjo in proti volji velike večine slovenskega naroda dokopal do oblasti. Da bi se na oblasti čutili bolj varnega, je brez vsakega procesa pobil in deloma žive zmetal v kraške jame okrog 12.000 protikomunističnih borcev, najboljših slovenskih sinov.

Pod Titovim režimom je danes slovensko ljudstvo **oropano svobode govora, svobode vere, svobode metaja in sploh vsakega človeškega dostojanstva. Komunistični rablji mu ne dovolijo praznovati niti Božiča. Ravno kar minul praznik Kristusovega rojstva je bil v Titovini tudi letos uradno delavni dan.**

Pa ne še dobijo ljudje, ki pravijo, da v domovini ni verskega preganjanja in da mi v Ameriki nimamo pravice tega kritizirati. Ravno mi Slovenci v svobodni Ameriki, imamo ne samo pravico, ampak tudi **sveto dolžnost**, da odpremo usta in seznanimo demokratski svet z vnebovpijočimi krivicami, ki jih trpi naš narod doma. **Nobena beseda, napisana v tem smislu, ni preostra, nobena odsodba prestroga.** Komunizem je utelešeno zlo, umazan s krvjo milijonov nedolžnih žrtev. **Komunizem je tista hudičeva fronta, proti kateri je pozival v boj v svojem zgodovinskem govoru malo pred smrtjo veliki slovenski škof dr. A. Bonaventura Jeglič.**

Nevredno je za vsakega demo-

kratično mislečega človeka, posebnost še katoličana, da na kateri koli način, posredno ali neposredno pomaga komunizmu. So tudi med novimi naseljenci taki, redki sicer, ki skušajo biti silno "galantni" napram raznim sopotnikom, samo da si ohranijo sloves nevtralnega, širokogrudnega človeka. Pozabljajo pa, da si s tem pri treznih ljudeh, ki komunistične sopotnike do dna poznajo, jemljejo dobro ime. "Nihče ne more služiti dvema gospodoma", pravi evangelij. Slovenci smo včasih rekli, da jezdit na dveh konjih hkrati ni mogoče. Morda dobrim jezdecem nekaj časa to uspeva, toda pride trenutek, ko se tak jezdec znajde pod kopiti obeh konj. J. T.

IZ KANADE

Toronto, Ont. Kulturno in družabno življenje se je v zadnjem času zelo razmahnilo. Slovenska Narodna Zveza za Kanado je priredila dne 20. decembra v Torontu v Brennan Hall, v St. Michael College kinopredstavo, katere čisti dobiček je šel za gradnjo Katoliškega doma v Gorici. Na sporedu sta bila dva krajša zabavna filma, dva poučna filma in film "Pavla" z glavno igralko Loreto Young. Predstava se je udeležilo toliko ljudi, da so bili zasedeni vsi sedeži, gledalci so morali stati ob strani in zadaj.

Zadnjo soboto v letu je bil ples podpornega društva BLEED, ki je dobro uspel.

Novoustanovljeni Gledališki oder v Torontu je postavil zadnjo nedeljo v letu 1953 na oder v St. HTelen's cerkveni dvorani na Dundas Str. W., Charles Dickensonovo "Čvrček za pečjo". Pred pričetkom igre je g. Luka Jamnik predstavil novoustanovljeni oder ter obrazložil njegov namen. Po njegovem nagovoru so nam igralci zaigrali igro, ki je bila še kar dobro podana, vendar se je tu in tam dalo opaziti, da je bila igra na hitro naštudirana. Temu pa je vzrok pomanjkanje lastnega odra, na katerem bi se igralci lahko vadili in pa dejstvo, da morajo igralci v poznih večernih urah in različnih delov Toronta k vajah, po trudapolnem delu, ko si vsak želi počitka. Že ta žrtev in zavest, da služijo narodu in njegovi omiki, daje članstvu kot režiserju "novega odra" velik plus. — Igro so včasih motili gledalci z nepotrebnim ropotanjem s stoli, ter naši malčki, ki so se tudi hoteli po svoje "udjestvovati". Toda sliši se, da bo v bodoče tudi v to smer poskrbljeno, če bo odru uspelo organizirati "nurseri", kjer se bodo otročki lahko med predstavo po svoje zabavali.

Za konec januarja 1954 nam je oder najavil komedijo-satiro: **Upniki na plan!**

Na Silvestrov večer je Slov. Narodna Zveza priredila v Brennan Hall ples za vse Slovence, ki je bil

zelo dobro obiskan, ter so se vsi udeleženci lahko dobro zabavali! Igral je znani "Sunshine trio", ki se je dobro odrezal. V prodaji so bile pristne slovenske orehove pite, krofi, in razne brezalkoholne pijače. Čeprav ni bilo alkohola, so se udeleženci razvneli, slišal si veseli fantovski vrisk, med odmori pa so fantje, kot nekoč doma na vasi, zapeli nekaj lepih narodnih pesmi. Po polnoči je bilo razdeljeno pet nagrad za moške in pet nagrad za ženske udeležence. Bil je res lep slovenski večer.

Za 9. januar je napovedan družabni večer s plesom cerkvenega odbora v madžarski cerkveni dvorani na Dundas Str. W.

AKADEMIK — glasilo slovenskih visokošolcev — božična številka je pravkar izšla. Kadar koli jo dobim, jo z veseljem, pa tudi z občudovanjem vzamem v roke. Koliko dela in energije je vloženo v vsako številko. Tudi ta številka je zelo pestra. Poleg leposlovja je več prav tehtnih razprav aktualne vsebine. Prav posebno pozornost zaslužijo misli in smernice za ustanovitev Slovensko narodno-obrambne zveze pod naslovom: Smrt ali življenje? Naj bi prav vsak Slovenec-inteligen, če tudi je že davno "odslužil" trganju hlač po visokošolskih klopah, s premislekom vzel v idealno akademsko glasilo v roke in izvajal iz tega tudi praktične in koristne zaključke.

Iz Mendoze

"Slovenski Dom" v Mendozu želi vsem Slovincem v domovini, Slovincem na Koroškem in Primorskem ter drugim, ki so raztreseni širom sveta, prav srečno in uspehov polno novo leto 1954.

Nova maša v Mendozu. Dne 13. decembra nas je počastil novomašnik g. Jože Škrbec s tem, da si je izbral Mendozo in nas mendoške Slovence za svojo novo mašo. To je bila kar prava "primicija" v mašem. Majkala je samo "čindara" ker pač ni bilo "pleh" muzike. Tudi mlaje smo imeli z slovenskimi napisi in ker tu ni smrek, smo pa te nadomestili s topoli. Na glavni cesti sredi Mendoze je na slavlolu poblež cerkvene in argentinske plapolale tudi slovenska zastava. Istotako pri vhsodu v hišo pri Mulčevih, ki so pripravili novomašniško slavlje. Novomašno pridigo je imel prof. dr. Ahčin, pel je moški zbor našega društva latinsko mašo pod vodstvom g. Plahute, spremljal pa je petje ceremonijar nove maše g. Martelanc. Popoldne smo kar od fare mahnil na primicijo; "pravoslavčnih" pa ni bilo nič blizu. Po petih litaniyah se nam pesem kar ni več ustavila, dokler nas zadnji avtobusi niso razvozili na naše domove.

Še ena iz Mendoze. Dvanajsti december ob 21.05. Desifrirano poročilo glavnega stana S. D. V tajnem arhivu na Martinezu je bilo najdeno: . . . "Stražarji bodo pometali s kora . . ." Pa pravi Ivan na to, do bo rekel prijatelju, ki je na tramvaj-komandi, da bo peljal mimo frančiškank tisto staro škatljo, da bo večji ropot in bodo mislili, da imamo tanke zunaj ter se bodo poskrili po vseh kotih. Pa je bila res učinkovita ta kontraakcija, Jugoslovenci, so res zamenjali tramvaj za tanke in niso upali priti niti blizu . . .

ODMEVI

"Članek" Zarota molka in potvarjanja sam je bil vreden več kot letna naročnina, katero prilagam, tako nam piše odlični slov. duhovnik.

Glas iz Siama. G. J. Bevc, misionar v Siamu pošilja listu "SD" izkrene pozdrave in želi, da list tudi v bodoče tako krepko zastopa slovensko državno idejo.

Pošilja za zračno pošto. G. L. Krivograd, Villawood, Avstralija, pošilja denar, da bo list prejel po zračni pošti in obenem želi uredništvo vse najboljše za novo leto 1954.

List mu zelo ugaja. Novi naročnik g. Jack Petrovcic iz Clevelanda pošilja naročnino za tekoče leto in piše, da je proti povrnitvi tretje Jugoslavije ter da mu list SD zelo ugaja.

Iz Chicaga in okolice

Slovenska poroka. Na Štefanovo sta se v Chicagu poročila Štefica Mavec in Vlado Piriš. Mnogo sreče!

Božični prazniki so potekli v prav lepem razpoloženju. Cerkveni pevski zbor pod vodstvom novega organista Rev. Vendelina je prav lepo pel latinsko mašo in vedno lepe slovenske božične pesmi. Le pritrkovanja smo pogrešali!

Božičnica SNZ v Chicagu je prav lepo uspela. Pri pogrnenih mizah je bilo prav veselo razpoloženje. Ob božičnem drevesu smo se spomnili tudi trpečih bratov in sester v domovini, ki ječe pod komunističnim suženjstvom. Lepe božične misli so izrekli v govori: dr. Rajko Ložar, tajnik Tone Arko in urednik SD Mirko Geratič. Da je bilo tudi petje na programu, se razume. Lojze Arko pa je prav lepo deklamiral božično pesem.

Film o Slovaški smo videli na zadnjem sestanku Lige v Chicagu. G. Viliam Kona, je uvodoma podal kratek pregled borbe Slovakov za narodno samostojnost, nato je sledil prav lep film, ki prikazuje delo in življenje v dobi obstoja slovaške države; posebna zanimivost pa je bil film "Janošič", ki prikazuje slovaškega narodnega junaka Janošika v boju z tujimi, madžarskimi nasilniki. — Ta film bomo videli v januarju tudi na sestanku SNZ v Chicagu.

Družabne prireditve v predpustju obetajo prav mnogo zabave in razvedrila. Na pustno soboto 27. februarja bo imela Ligina podružnica svojo plesno prireditev v To-

SLOVENCİ KUPUJE JO V SLOVENSKI TRGOVINI

JOE GOMILAR

1801 W. Cermak Road, Chicago, Ill.

Vse, kar potrebujete za kuhinjo, dobite pri J. GOMILARJU: tudi OKUSNE KRANJSKE KLOBASKE, SUHE ŠUNKE, PREKAJENE SVINJSKE ŽELODCE; PRAV SEDA J PA IMA IZVRSTNO KISLO REPO, in ajdovo moko.

Pridite, videli boste, da boste dobili dobro blago!

SVOJI K SVOJIM!

mazinovi dvorani. Na to družabni prireditvi že danes opozarjamo.

Hišo je kupil naš naročnik g. Frank Bilban na vogalu 22nd Pl. in Wood Str.

Iz uprave lista

Za Tiskovni sklad so prispevali: T. Kveder, Milwaukee \$3, A. Strmšek, Milwaukee \$1, Stanley Knaus, Peoria, \$1, L. Gregorin, S. Francisco, \$1, Neimenovan iz Kanade \$1, Fr. Kolarič, Cleveland, \$2, Neimenovan \$10, Janez Senica, Toronto, \$1, Jos. Sladich, Chicago, \$2, Jože Jarc, Cleveland \$2, Rev. L. Lavrih \$3, J. Pavlin, Fitchburg, Mass., \$2, Rev. M. Godina \$2, Jože Tegelj, Bensenville, \$10, Frank Korenčan, Chicago \$1, — Vsem prav iskreni: Bog povrni stokratno!

Kaj prosí uprava Slov. Države? Bodite točni v plačevanju naročnine. Letna naročnina je \$3. Kdor je v zaostanku, naj tudi zaostanek poravnava. **Javljajte nam spremembo naslova!** Mnogi to radi pozabijo! Pri naslovu navedite tudi poštno zono. — Pridobivajte nam novih naročnikov. Dajte list brati tudi drugim.

Naročniki v Avstraliji — pozor! Letna naročnina za Avstralijo znaša v letu 1954 2 avstr. funta.

List po zračni pošti (Air Mail) bodo dobivali samo tisti, ki posebej plačajo poštnino. Za Avstralijo znaša zračna pošta povprečno \$0.50-75 za vsako številko. V Argentino in ostale južne države povprečno 0.30, v Evropo povprečno \$0.45.

Kdor lista ne želi prejemati, naj vrne prvo številko.

Naročniki v Avstriji bodo od slej lahko plačevali naročnino kar na loško. Kako, boste zvedeli pismeno.

Naročniki v Argentini naj od slej plačujejo naročnino pri upravi "Slovenske Pošte" Ramos Mejia, calle Argentina 1166, prov. Buenos Aires.

Iz zaslužnjene Slovenije
(Nadaljevanje s 3. str.)

pove dovolj dejstvo, da duhovniki ne upajo skoraj z nikomur govoriti, niti s svojim škofi ne . . . Pa se vendar najdejo ljudje, ki obsojajo Sovjetijo in njene metode, pozabijo pa obsoditi divjastvo Titovega krvavega režima . . . Velja zapomniti!

Komunistična volilna komedija je minila. Kljub siloviti propagandi, katere je zmogel samo tiranski komunistični režim, rdečim oblastnikom ni šlo vse po sreči. Najprej so oznanili, da je zmaga 90% . . . ! Pozneje so začeli razpravljati, kdo je kriv nizkega števila udeležencev. Tako na pr. v Št. Petru v Sav. dolini sami pravijo, da se je udeležilo le 55% volilcev, a še od teh je bilo 1/3 volilnih glasovnic (nimajo več krogljic), nepravilnih. Torej bojkot na celi črti. Volilo je torej za režim le 37%. Podobno je bilo tudi drugoga. Tako na pr. v Konjicah, kjer je po komunistični sodbi vsega kriv arhidijakon.

Dr. Besednjak v Trstu misli menda kmalu po novem letu pričeti s tednikom v Trstu. Računa na podporo "majke" Jugoslavije . . . !

MEDEN APPLIANCES

Television Sales and Service
Refrigerators — Washing Machines

1804 W. CERMAK RD., CHICAGO 8, ILL.